



OPERA
NA ZAMKU
w Szczecinie

Zeszyty metodyczne dla nauczycieli

szkół podstawowych klas 4-6, dotyczące spektaklu

O krasnoludkach i sierotce Marysi

**SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA KLAS 4-6 SZKOŁY PODSTAWOWEJ
PO OBEJRZENIU PRZEDSTAWIENIA „O KRASNOLUDKACH I SIEROTCE
MARYSI” W OPERZE NA ZAMKU**

Zajęcia mogą być realizowane na języku polskim, ale też na godzinie wychowawczej, muzyce.

Temat: *A ja przecież wam powiadam: Krasnoludki są na świecie.*

Uczeń:

- świadomie uczestniczy w odbiorze dzieła teatralnego;
- poznaje pojęcie musical;
- wskazuje i nazywa składniki spektaklu musicalowego;
- posługuje się słownictwem związanym z teatrem, muzyką;
- nazywa własne uczucia, wrażenia, emocje;
- kształtuje w sobie postawę świadomego odbiorcy sztuki;
- wskazuje i nazywa cechy bohaterów;
- redaguje opis, zachowując wyróżniki tej formy.

Metody i formy: metoda „słoneczka”, rozmowa kierowana, praca z tekstem przewodnim, praca w grupach i indywidualna

Środki dydaktyczne: program teatralny spektaklu lub inne informacje o nim, słownik języka polskiego, leksykon muzyczny, fragmenty wierszy o krasnoludkach: Maria Konopnicka, *O krasnoludkach i o sierotce Marysi*; Eliza Sarnacka-Mahoney *Krasnoludek*; Jan Brzechwa *Trzy wesole krasnoludki*; kartki z imionami krasnoludków, które wystąpiły w spektaklu (Król Błystek, Koszałek-Opalek, Poziomek, Biedronek, Żagiewka, Sikorek, Słomiaczek)

Strony internetowe o krasnoludkach do wykorzystania dodatkowo przez nauczyciela:

<http://krasnale.pl/wszystko-o-krasnoludkach/krasnoludki-w-literaturze/>

<http://www.bibliotekawszkole.pl/inne/gazetki/82/index.php>

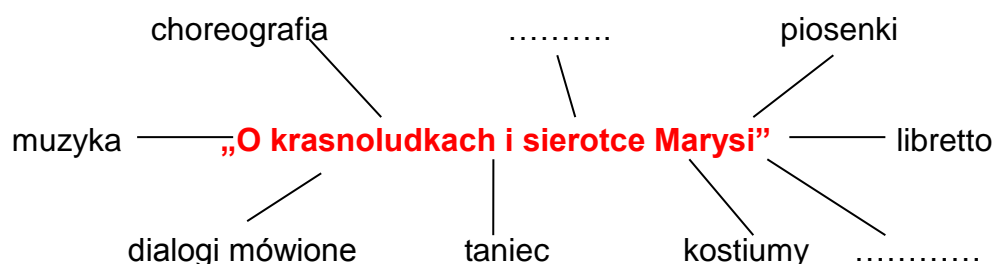
Czas trwania: 2 jednostki lekcyjne

Przebieg lekcji

1. Ćwiczenia wstępne

- ❖ Uczniowie dopisują do zapisanego przez nauczyciela tytułu spektaklu elementy, które go tworzyły. W zależności od poziomu klasy mogą to być bardziej lub mniej uporządkowane pojęcia. Jeśli któreś wymagają wyjaśnienia, to uczniowie mogą sprawdzić ich znaczenie w słowniku języka polskiego, leksykonie muzycznym, internecie

Na przykład:



- ❖ Podsumowaniem jest wprowadzenie pojęcia **musical**. Uczniowie sprawdzają znaczenie w wybranym źródle.
Inną wersją (dla starszych uczniów) jest układanie przez nich definicji musicalu na podstawie zebranych w „słoneczku” informacji i własnych spostrzeżeń po spektaklu. Następnie porównanie jej z tą podaną w słowniku.
(Możemy polecić uczniom jako dodatkowe zadanie zebranie informacji o najsłynniejszych musicalach)
- ❖ Uczniowie dzielą się swoimi wrażeniami po obejrzeniu spektaklu. Zwracamy uwagę, by posługiwali się terminami, pojęciami, które pojawiły się we wstępnym ćwiczeniu.

2. Zapisanie tematu lekcji.

Nauczyciel odczytuje fragment:

Czy to bajka, czy nie bajka,
Myślcie sobie, jak tak chcecie,
A ja przecież wam powiadam:

Krasnoludki są na świecie. Maria Konopnicka, *O krasnoludkach i o sierotce Marysi*

- ❖ Prosimy uczniów o wypowiedzi na temat „istnienia” krasnoludków. Mogą przypomnieć znane im utwory, w których wystąpiły te małe ludki. Jak wyglądały? Co oznaczały ich imiona? Jaką rolę pełniły? Komu pomagały? Uczniowie mogą wskazać też krasnale ogrodowe, wrocławskie krasnale.
- ❖ Zapisujemy temat lekcji, który jest cytatem z utworu Marii Konopnickiej „O krasnoludkach i sierotce Marysi”.
A ja przecież wam powiadam: Krasnoludki są na świecie.
Wskazujemy uczniom, że będziemy zajmować się krasnoludkami, które odegrały tak ważną rolę w obejrzanym spektaklu.

3. Ćwiczenia słownikowe

Nauczyciel odczytuje fragmenty wierszy:

Jak wygląda krasnoludek?

Proszę bardzo, już to mówię:

Wczoraj był tu na przyjęciu

Narozrabiał za dziesięciu

Sam zżarł wszystkie czekoladki

Rozbił wazon, złamał kwiatki

Strzelał z procy do obrazu

Nie przeprosił ani razu

W końcu gdzieś za szafę wskoczył

I tak wszystkim zniknął z oczu. Eliza Sarnacka-Mahoney, *Krasnoludek*

Krasnoludek, gdy jest młody,

Wcale nie ma jeszcze brody,

Żadnych ważnych spraw nie miewa,

Tylko bawi się i śpiewa. Jan Brzechwa, *Trzy wesole krasnoludki*

Czego dowiadujemy się o krasnoludkach z pierwszego, a czego z drugiego fragmentu? Czy te informacje dotyczą krasnoludków z musicalu „O krasnoludkach i sierotce Marysi”? Co powinniśmy umieścić w opisie krasnoludka?

Wspólnie układamy plan opisu krasnoludka. W klasie czwartej uczniowie mogą potrzebować pomocy, ale w starszych klasach powinni sobie poradzić. Jeśli mamy dostęp do Internetu, możemy wykorzystać ilustrację z opisem krasnoludka <http://www.bibliotekaw Szkole.pl/inne/gazetki/82/index.php>

Przykładowy plan opisu

1. Prezentacja krasnoludka: imię, skąd go znamy, czym się zajmuje, gdzie mieszka...
2. Wygląd: wzrost, sylwetka, głowa, włosy, broda, strój ...
3. Umiejętności, ulubione zajęcia.
4. Cechy charakteru.
5. Podsumowanie, na przykład odpowiedzi na pytania: Czy chciałbyś spotkać tego krasnoludka? Dlaczego? Co ci się w nim podoba?

4. Praca w grupach-ćwiczenia stylistyczne

Dzielimy uczniów na grupy. Każdy zespół losuje kartkę z imieniem krasnoludka, który wystąpił w musicalu. Korzystając z planu, redagują wspólnie opis.

5. Prezentacja pracy grup.

Wybrana przez zespół osoba odczytuje opis. Zadaniem pozostałych uczniów jest uważne słuchanie i dokonanie oceny koleżeńskiej pracy grupy: Co się grupie udało? W jakim stopniu wykorzystali plan opisu? Co byśmy im doradzili? Na co muszą zwracać uwagę?

6. Praca domowa (Jeśli jest to lekcja języka polskiego).

Wykorzystując plan stworzony na lekcji, opisz krasnoludka, którego chciałbyś spotkać. Pamiętaj, że te małe ludki to przyjazne istoty.

Opracowała Małgorzata Roszak,
nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 48 w Szczecinie